

Sprendimų vykdymo Europoje tvarka - Vokietija

1. Ištaisymo ir panaikinimo tvarka (10 str. 2 dalis)
2. Peržiūrėjimo tvarka (19 str. 1 dalis)
3. Priimtinos kalbos (20 str. 2 dalies c punktas)
4. Institucijos, paskirtos patvirtinti autentiškus dokumentus (25 str.)

1. Ištaisymo ir panaikinimo tvarka (10 str. 2 dalis)

Įstatyme, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (EB) Nr. 805/2004, sukuriantis neginčytinų reikalavimų Europos vykdomąjį raštą (Europos vykdomojo rašto įgyvendinimo įstatymas), numatyta Civilinio proceso kodeksą (CPK) papildyti tokiomis nuostatomis:

„1081 straipsnis

Ištaisyimas ir panaikinimas

- (1) Prašymas pagal Reglamento (EB) Nr. 805/2004 10 straipsnio 1 dalį dėl teismo pažymėjimo ištaisymo ar panaikinimo pateikiamas teismui, išdavusiam pažymėjimą. Teismas priima sprendimą dėl prašymo. Prašymas ištaisyti ar panaikinti notarinį ar administracinį pažymėjimą pateikiamas institucijai, išdavusiai pažymėjimą. Notaras arba administracinė institucija nedelsiant perduoda prašymą priimti sprendimą apylinkės teismui, kurio veiklos teritorijoje yra jų buveinė.
- (2) Skolininkas per vieną mėnesį gali pateikti prašymą dėl panaikinimo. Jei pažymėjimas turi būti įteikiamas kitoje valstybėje, įteikimo terminas yra du mėnesiai. Tai yra įstatymu nustatytas terminas, kuris prasideda, kai įteikiamas pažymėjimas, tačiau bet koku atveju ne anksčiau, nei įteikiamas su tuo pažymėjimu susijęs vykdomasis raštas. Prašyme dėl panaikinimo nurodomi pagrindai, kodėl vykdomasis raštas buvo išduotas akivaizdžiai neteisingai.
- (3) 319 straipsnio 2 ir 3 dalys *mutatis mutandis* taikomos ištaisymui ir panaikinimui.“

CPK 319 straipsnio 2 ir 3 dalys išdėstomos taip:

„319 straipsnis

Teismo sprendimų ištaisyimas

- (1)...
- (2) Sprendimas dėl ištaisymo įrašomas teismo sprendime ir jo kopijose. Jei rezoliucija dėl ištaisymo priimama 130b straipsnyje nurodyta forma, ji išsaugoma atskirame elektroniniame dokumente. Dokumentas pridedamas prie sprendimo kaip neatsiejama jo dalis.
- (3) Sprendimas atmesti prašymą dėl ištaisymo neskundžiamas; sprendimas ištaisyti gali būti skundžiamas nedelsiant.“

2. Peržiūrėjimo tvarka (19 str. 1 dalis)

Pagal galiojančias Vokietijos civilinio proceso nuostatas, skolininkas paprastai ir ne vien išimtiniais atvejais, nurodytais Reglamento (EB) Nr. 805/2004 19 straipsnio 1 dalyje, turi teisę prašyti peržiūrėti sprendimą, priimtą jam nepateikus prieštaravimo ar neatvykus į posėdį (žr. Reglamento (EB) Nr. 805/2004 19 straipsnio 2 dalį).

a) Sprendimai už akių ir vykdomieji raštai

Pagal CPK 338 straipsnį skolininkas gali prašyti panaikinti sprendimą už akių. Ta pati teisės gynimo priemonė galima ir per vykdomojo rašto dėl apmokėjimo išdavimo procedūrą priimto sprendimo atžvilgiu (žr. CPK 700 straipsnį, skaitomą kartu su CPK 338 straipsniu). Prašymas pateikiamas bylą nagrinėjusiame teisme pareiškiant prieštaravimą. Prieštaravimas turi būti pareiškštas per dvi savaites. Tai įstatymu nustatytas terminas, kuris prasideda įteikus sprendimą. Jei prašymas leistinas, procesas grąžinamas

į stadiją iki sprendimo už akių priėmimo. Nagrinėjant prašymo leistinumą nėra svarbios priežastys, dėl kurių skolininkas nepateikė prieštaravimo ar neatvyko į teismo posėdį.

Jei Reglamento (EB) Nr. 805/2004 19 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytais atvejais ne tik netinkamai įteiktas dokumentas, kuriuo pradamas procesas, ar lygiavertis teismo dokumentas arba šaukimas į teismo posėdį, bet ir buvo sprendimo įteikimo trūkumų, pavyzdžiui, kai abiem atvejais buvo siekiama įteikti tuo adresu, kuriuo skolininkas negyveno ilgą laiką, laikomasi tokios pozicijos: jei negalima įrodyti, kad sprendimas už akių ar vykdomasis raštas buvo įteikti tinkamai, arba jei toks įteikimas negalioja dėl pažeistų imperatyvių įteikimo normų, dviejų savaičių terminas prašymui pateikti prasideda tik nuo tada, kai skolininkas faktiškai gauna sprendimą už akių ar vykdomąjį raštą. Be to, skolininkas vis dar turi teisę pateikti prašymą panaikinti sprendimą.

Reglamento (EB) Nr. 805/2004 19 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytais atvejais, t. y. kai įteikiama be trūkumų, tačiau skolininkas dėl *force majeure* ar dėl išimtinių aplinkybių, susidariusių ne dėl jo kaltės, negalėjo užginčyti reikalavimo, laikomasi tokios pozicijos: jei kliūtis pašalinama laiku nepasibaigus prašymo panaikinti sprendimą pateikimo terminui, skolininkas gali pasinaudoti įprastine teisės gynimo priemone, t. y. pateikti prašymą (žr. pirmiau). Jei, pavyzdžiui, skolininkas negalėjo atvykti į teismą dėl kelių eismo įvykių, paprastai jis per dvi savaites nuo sprendimo įteikimo jam dienos gali pats pateikti prašymą arba įgalioti atstovą padaryti tai jo vardu. Tačiau jei kliūtis išlieka pasibaigus prašymo pateikimo terminui, CPK 233 straipsnyje skolininkui numatyta galimybė prašyti, kad procesas būtų grąžintas į ankstesnę stadiją. Šios nuostatos taikomos ne vien *force majeure* atvejams, jomis šaliai sudaroma galimybė prašyti grąžinti procesą į ankstesnę stadiją tais atvejais, kai ji ne dėl savo kaltės nesilaikė įstatymu nustatyto termino (ar kitų konkrečių terminų). Prašymas grąžinti procesą į ankstesnę stadiją turi būti pateiktas per dvi savaites nuo kliūties pašalinimo momento. Praėjus daugiau nei vieneriems metams nuo praleisto termino pasibaigimo dienos, prašymas grąžinti procesą į ankstesnę stadiją nebegali būti pateiktas. Prašymą nagrinės teismas, turintis jurisdikciją nagrinėti prašymą panaikinti sprendimą (t. y. bylą nagrinėjęs teismas), kuris taip pat turi būti pateiktas per dvi savaites.

Jei skolininkas pateikia leistiną prašymą panaikinti sprendimą, tačiau neatvyksta į paskirtą teismo posėdį, jis nebeturi kitų teisės gynimo priemonių sprendimo už akių, kuriuo atmetamas jo prašymas, atžvilgiu (žr. CPK 345 straipsnį). Vis dėlto skolininkas turi ribotą teisę pateikti skundą. Pagal CPK 514 straipsnio 2 dalį tokiais atvejais savo skundą jis gali pagrįsti tuo, kad į teismo posėdį neatvyko ne dėl nerūpestingumo. Netaikomi įprastiniai skundų leistinumą apribojimai (žr. CPK 511 straipsnio 2 dalį). Apskundžiama apeliaciniam teismui pateikiant apeliacinį skundą. Apeliaciniai skundai pateikiami per vieną mėnesį; šis terminas nustatytas įstatymu ir prasideda, kai įteikiamas visas sprendimas, tačiau ne vėliau kaip praėjus penkiems mėnesiams nuo sprendimo paskelbimo. Kadangi tai įstatymu nustatytas terminas, skolininkas gali prašyti grąžinti procesą į ankstesnę stadiją pagal CPK 233 straipsnį, jei jis ne dėl savo kaltės negalėjo laikytis apskundimo termino (žr. pirmiau).

b) Sprendimai, priimti remiantis bylos medžiaga

Jei skolininkas neatvyksta į žodinį bylos nagrinėjimą ir teismas nepriima sprendimo už akių, tačiau kreditoriaus prašymu priima sprendimą, remdamasis bylos medžiaga (žr. CPK 331a straipsnio 2 dalį), tokį sprendimą galima apskųsti. Pagal CPK 511 straipsnį apeliacinį skundą galima pateikti, jei ieškinio suma viršija 600 eurų ar pirmosios instancijos teismas leido apskųsti sprendimą dėl svarbių priežasčių (CPK 511 straipsnio 4 dalis). Kiek tai susiję su formaliais apskundimo reikalavimais ir teise prašyti grąžinti procesą į ankstesnę stadiją, daroma nuoroda į pirmiau pateiktus teiginius.

3. Priimtinos kalbos (20 str. 2 dalies c punktas)

Europos vykdomojo rašto įgyvendinimo įstatyme numatyta CPK papildyti tokiomis nuostatomis:

„1083 straipsnis

Vertimas

Jei kreditorius privalo pateikti vertimą pagal Reglamento (EB) Nr. 805/2004 20 straipsnio 2 dalies c punktą, jis parengiamas vokiečių kalba ir patvirtinamas asmens, turinčio teisę tai padaryti vienoje iš valstybių narių.“

4. Institucijos, paskirtos patvirtinti autentiškus dokumentus (25 str.)

Vokietijoje autentiški dokumentai pagal Reglamento (EB) Nr. 805/2004 25 straipsnio 1 dalį yra vykdomieji dokumentai, išduoti notarų ir nepilnamečių globos (rūpybos) tarnybų. Europos vykdomojo rašto įgyvendinimo įstatymu naujame 1079 straipsnyje, kuriuo turi būti papildytas CPK, numatyta, kad institucija, išduodanti Europos vykdomojo rašto pažymėjimą pagal Reglamento (EB) Nr. 805/2004 25 straipsnio 1 dalį, yra institucija, atsakinga už vykdytiną kopijos išdavimą (žr. CPK 724 straipsnį). Šios nuostatos išdėstytos taip:

„1079 straipsnis

Kompetencija

Pažymėjimus pagal

1. 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 805/2004, sukuriančio neginčytinų reikalavimų Europos vykdomąjį raštą (OL L 143, p. 15), 9 straipsnio 1 dalį, 24 straipsnio 1 dalį, 25 straipsnio 1 dalį ir
2. 6 straipsnio 2 ir 3 dalis gali išduoti teismai, institucijos ar notari, atsakingi už vykdytinų kopijų išdavimą.“

Pagal CPK 797 straipsnio 2 dalį notarinio dokumento vykdytiną kopiją (taigi ir Europos vykdomojo rašto pažymėjimą) išduoda notaras, saugantis tą dokumentą; jei dokumentą saugo institucija, ji bus kompetentinga. Paprastai dokumentą saugo notaras, patvirtinęs jo autentiškumą.

Pagal Socialinio aprūpinimo kodekso VIII knygos (Vaikų ir jaunimo aprūpinimas) 60 straipsnio 3 dalies 1 punktą Nepilnamečių globos (rūpybos) tarnyba, atsakinga už įsipareigojimų tvirtinimą, yra kompetentinga išduoti nepilnamečių globos (rūpybos) dokumento vykdytiną kopiją. Taigi Nepilnamečių globos (rūpybos) tarnyba, išdavusi autentišką dokumentą, yra kompetentinga išduoti Europos vykdomojo rašto pažymėjimą. Europos vykdomojo rašto įgyvendinimo įstatyme tai aiškiai apibrėžta peržiūrėjus Socialinio aprūpinimo kodekso VIII knygos 60 straipsnio 3 dalies 1 punktą.

Atsižvelgiant į kompetenciją išduoti vykdytinas kopijas, išplaukia, kad Vokietijoje iš esmės visi notari ir visos nepilnamečių globos (rūpybos) tarnybos gali išduoti Europos vykdomojo rašto pažymėjimus. Kadangi Vokietijoje yra apie 8000 notarų ir keli šimtai nepilnamečių globos (rūpybos) tarnybų, neatrodo tinkama sudaryti jų sąrašą, skelbtiną Oficialiajame leidinyje. Be to, tokio sąrašo atnaujinimo išlaidos būtų neproporcingos. Šiuo metu Vokietijos vyriausybė sąrašo nepateikia, tačiau praneša apie normines nuostatas, išdėstytas CPK 1079 straipsnyje ir CPK 797 straipsnio 2 dalyje arba Socialinio aprūpinimo kodekso VIII knygos 60 straipsnio 3 dalies 1 punkte, skelbtinas Oficialiajame leidinyje. Ši informacija leidžia kreditoriui nesunkiai nustatyti kompetentingą instituciją pagal Reglamento (EB) Nr. 805/2004 25 straipsnį. Be to, daugeliu atvejų kompetentinga institucija bus institucija, išdavusi autentišką dokumentą, kaip paaiškinta pirmiau.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“. Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.

Paskutinis naujinimas: 09/10/2018